

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 257/2016

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΤΜΗΜΑ ΣΤ'

Συνεδρίαση της 12^{ης} Οκτωβρίου 2016

Σύνθεση:

- Πρόεδρος :** Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.
- Μέλη :** Παρασκευάς Βαρελάς, Θεόδωρος Ψυχογιός, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Βασιλική Τύρου, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Γαρυφαλιά Σκιάνη και Γεώργιος Ανδρέου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους
- Εισηγήτρια :** Ελένη Λευθεριώτου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη άνευ ψήφου)
- Αριθμός Ερωτήματος:** Το έγγραφο με αριθμό 3558/26-4-2016 της Γενικής Γραμματείας Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων – ΕΥΕ ΠΑΑ – Μονάδα Β5 του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
- Ερώτημα:** Ερωτάται εάν, ενόσω εκκρεμεί έλεγχος του ΣΔΟΕ επί επενδυτικού σχεδίου ενταγμένου στο Μέτρο 313 («ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων») του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2007-2013, νομιμοποιείται η υπηρεσία να προχωρήσει σε εξέταση των αιτημάτων του επενδυτή (αίτημα τροποποίησης, 2^{ης} πληρωμής, κλπ.) και εκκαθάρισης πληρωμής ή πρέπει να προβεί σε άλλες ενέργειες και ποιές.

Για το πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα ΣΤ') γνωμοδότησε ομόφωνα ως εξής :

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1. Στο έγγραφο ερώτημα με αριθμό πρωτ. 3558/26-4-2016 της Γενικής Γραμματείας Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων – ΕΥΕ ΠΑΑ – Μονάδα Β5 του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εκτίθεται το ακόλουθο ιστορικό :

«Στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2007-2013, εφαρμόζεται το Μέτρο 313B «Ενθάρρυνση Τουριστικών Δραστηριοτήτων 2010», σύμφωνα με την υπ'αριθ. 4424/721/02-06-2010 (ΦΕΚ 772/τ. Β/03-06-2010) ΚΥΑ και την υπ'αριθ. 5360/02-07-2010 (ΦΕΚ 1055/τ. Β/12-07-2010). Σχετικά με το ανωτέρω έργο σας ενημερώνουμε για τα εξής :

1. Ο Χ. Σ. υπέβαλλε φάκελο - αίτηση υποψηφιότητας [την 1^η-11-2010] και εν συνεχεία εκδόθηκε η αριθ. πρωτ. 6996/17-05-2012 απόφαση έγκρισης.

2. Στις 13/06/2014, ο επενδυτής κατέθεσε το 1^ο αίτημα πληρωμής (αριθ. πρωτ. 46/13-06-2014) το οποίο έγινε αποδεκτό βάσει της αριθ. 6174/18-03-2014 «3^η τροποποίηση της υπ'αριθ. 4424/721/02-06-2010.....» ΚΥΑ (ΦΕΚ 696/τ. Β/19-03-2014) συνολικού ύψους σε όρους ΔΔ [: Δημόσιας Δαπάνης] 185.188,68 €, το οποίο η Υπηρεσία βάσει του θεσμικού πλαισίου, αναγνώρισε και εκκαθάρισε το ποσό των 184.506,58 € και εξέδωσε την αριθ. πρωτ. 1998307-10-2014 απόφαση διάθεσης πίστωσης η οποία διαβιβάστηκε στον ΟΠΕΚΕΠΕ με συνημμένα τα απαραίτητα δικαιολογητικά προς πληρωμή. Για το καταβληθέν ποσό των 20.859,57 € [184.506,58 € - 163.647,01 € (προκαταβολή) = 20.859,57 €], το οποίο προέκυψε μετά τον συμψηφισμό της προκαταβολής με την πληρωμή, εκδόθηκε το αριθ. 1/25-11-2014 τιμολόγιο επιδότησης και υπήρξε και η εγγραφή του τιμολογίου στα βιβλία εξόδων της επιχείρησης.

3. Με το αριθ. πρωτ. 81/02-12-2014 έγγραφο (αριθ. πρωτ. εισερχ. 24960/08-12-2014) ο Υποστηρικτικός Μηχανισμός αρμόδιος για την Περιφέρεια Ηπείρου που είναι αρμόδιος για την υλοποίηση του προγράμματος, μας ενημέρωσε ότι προσήλθε στα γραφεία τους ο επενδυτής κος Χ. Σ. και κατέθεσε μεταξύ των άλλων και την αριθ. πρωτ. 113/20-11-2014 αίτηση, στην οποία είχε συνημμένη την από 14-11-2014 Εξώδικη Διαμαρτυρία-Καταγγελία προς την Κ/Ξ Π. Π. – Κ. Ι., η οποία είχε αναλάβει να υλοποιήσει τις εργασίες που αναφέρονται στο από 29-05-2014 ιδιωτικό συμφωνητικό (ορθή επανάληψη του με αριθ. 5365/05-07-2013 συμφωνητικού), το οποίο είχε κατατεθεί στην αρμόδια ΔΟΥ. Με την εξώδικη διαμαρτυρία του επενδυτή προς την Κ/Ξ την καταγγελία της εργολαβικής

ΓΧ

σύμβασης που είχε συναφθεί μεταξύ τους και μεταξύ των άλλων αναφέρει ότι τα τιμολόγια 1/29-08-2013, 2/06-09-2013, 3/19-09-2013, 4/31-12-2013, 5/31-03-2014, 6/19-05-2014 και 7/10-06-2014 που έχει εκδώσει η Κ/Ξ είναι εξοφλημένα ολοσχερώς.

4. Στις 28/11/2014 κατατέθηκε στον Υποστηρικτικό Μηχανισμό η εξώδικη απάντηση της Π.... προς τον επενδυτή κ. Σ. Χ., η οποία πρωτοκολλήθηκε από τον Υποστηρικτικό Μηχανισμό με το αριθ. πρωτ. 118/28-11-2014 και αποστάλθηκε στην Υπηρεσία με το αριθ. πρωτ. 81/02-12-2014 έγγραφο. Στην απάντηση αναφέρει ότι υπήρχε «συμφωνία» μεταξύ τους για την οικονομική διευκόλυνση του επενδυτή με χρήματα της Κ/Ξας και της Π...., τα οποία θα τα έδινε ο επενδυτής στη Κ/Ξ σε χρόνο μεταγενέστερο. Επιπλέον αναφέρει ότι δίνονταν εξοφλητικές αποδείξεις, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν στο πρόγραμμα.

5. Λαμβάνοντας υπόψη τα σημεία 3 και 4, η Υπηρεσία μας ζήτησε τη συνδρομή της αρμόδιας μονάδας ελέγχου της ΕΥΔ ΠΑΑ με το από 16-02-2015 υπηρεσιακό σημείωμα, η οποία μετά από έλεγχο όλων των δικαιολογητικών της 1^{ης} πληρωμής και των υπόλοιπων στοιχείων (εξώδικη διαμαρτυρία κλπ)¹, απέστειλε με τα αριθ. πρωτ. 1628/07-04-2015 και 3426/24-07-2015 έγγραφα που μας κοινοποίησε, όλα τα στοιχεία στο ΣΔΟΕ/Κ.Υ με αίτημα τη διοικητική συνδρομή στη διερεύνηση των εξώδικων καταγγελιών. Η Κεντρική Υπηρεσία του ΣΔΟΕ με το αριθ. πρωτ. 2645/29-07-2015 διαβίβασε τα στοιχεία για διενέργεια ελέγχου στην Περιφερειακή Δ/ση Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος Ηπείρου, Δυτ. Μακεδονίας και Βορείων Ιονίων Νήσων, από την οποία ζητούσε ενημέρωση μετά τον έλεγχο που θα διενεργούσε η Περιφερειακή Δ/ση στην εν λόγω επένδυση. Εν συνεχεία η Περιφερειακή Δ/ση Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος Ηπείρου, Δυτ. Μακεδονίας και Βορείων Ιονίων Νήσων με το αριθ. πρωτ. 4101/31-08-2015 έγγραφό τους,

¹ Στο προαναφερθέν από 16-2-2015 ενημερωτικό σημείωμα (σε συνδυασμό με το 1^ο Πρακτικό Προόδου Εργασιών με αριθ. πρωτ. 39/5-8-2014) εκτίθεται ότι η Υπηρεσία ζήτησε από τον Υποστηρικτικό Μηχανισμό της Περιφέρειας Ηπείρου την αποστολή πλήρους φακέλου με τα δικαιολογητικά «και προχώρησε εκ νέου στον διοικητικό έλεγχο των ανωτέρω δικαιολογητικών, από τον οποίο διαπιστώθηκε ότι τα τιμολόγια με αριθ. 1/29008-2013, 2/06-09-2013, 3/19-09-2013, 4/31-12-2013, 5/31-03-2014, 6/19-05-2014 και 7/10-06-2014 είναι εξοφλημένα στο σύνολό τους από τα αριθ. 364/02-02-2014, 354/29-08-2013, 204/06-09-2013, 196/20-05-2014, 281/09-10-2013, 108/31-1-2013, 231/05-11-2013, 267/20-11-2013, 81/19-02-2014, 246/19-09-2013, 3/20-02-2014 και 350/01-04-2014 αποδεικτικά κατάθεσης στην Τράπεζα Πειραιώς, τα οποία συνοδεύονται και από τις αντίστοιχες εξοφλητικές αποδείξεις, οι οποίες υπάρχουν στο φάκελο πληρωμής της πρώτης πληρωμής. Επίσης, από τα βιβλία εσόδων εξόδων προκύπτει ότι τα παραστατικά έχουν καταχωρηθεί. Επιπλέον, ο φορέας δηλώνει με υπεύθυνη δήλωση ότι όλα τα προσκομιζόμενα παραστατικά είναι αληθή και νομίμως εξοφλημένα».

μας ζήτησε στοιχεία για το φάκελο, τα οποία και διαβιβάσαμε με το υπ' αριθ. 16227/07-09-2015 έγγραφό μας.

6. Με το έγγραφο με αριθμό πρωτ. 1479/17-02-2016, ο επενδυτής αιτήθηκε τροποποίηση της απόφασης ένταξης (αιτήσεις 12/16-01-2016 και 13/26-01-2016), στην οποία η Υπηρεσία απάντησε με το αριθ. πρωτ. 2003/02-03-2016 έγγραφο, στο οποίο γνωστοποιούσε στον επενδυτή ότι δεν δύναται να προχωρήσει σε εξέταση οποιουδήποτε αιτήματός του, πριν την ολοκλήρωση του ελέγχου από την αρμόδια υπηρεσία του ΣΔΟΕ.

7. Εν αναμονή της απάντησης από το ΣΔΟΕ, η μονάδα ελέγχου της ΕΥΔ ΠΑΑ, μας κοινοποίησε το αριθ. πρωτ. 551/25-02-2016 έγγραφο, με το οποίο ζήτησε ενημέρωση από το ΣΔΟΕ για την πορεία εξέλιξης του ελέγχου στο έργο. Εν συνεχεία το ΣΔΟΕ/ΚΥ μας απέστειλε το αριθ. πρωτ. εισερχ. 907/05-04-2016 έγγραφο, με το οποίο μας διαβίβασε την απάντηση της περιφερειακής υπηρεσίας του ΣΔΟΕ, στην οποία αναφέρεται ότι ο έλεγχος ξεκίνησε αλλά δεν ολοκληρώθηκε².

8. Τέλος, ο επενδυτής έστειλε το αριθ. πρωτ. εισερχ. 2624/29-03-2016 αίτημα³, στο οποίο αποστείλαμε την υπ' αριθ. πρωτ. 939/07-04-2016 απάντηση της Μονάδας Ελέγχου της ΕΥΔ ΠΑΑ⁴.

2. Επιπλέον, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι ο δικαιούχος συνήψε με τον εκπρόσωπο της εταιρείας «TEAK Κ. και ΣΙΑ Ε.Ε.» τα ιδιωτικά συμφωνητικά εργολαβίας με αριθμούς 01/5-5-2015 και 02/26-8-2015. Την 10^η-10-2015, ο δικαιούχος έλαβε αναθεώρηση – ενημέρωση άδειας δόμησης και την 30^η-10-2015 του χορηγήθηκε Ειδικό Σήμα Λειτουργίας μη κυρίων τουριστικών καταλυμάτων με αριθ. πρωτ. ΗΠ/1294/30-10-2015.

ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑ

3. Ενόψει των ανωτέρω, τίθεται από την ερωτώσα υπηρεσία το ακόλουθο ερώτημα : «Κατόπιν των παραπάνω και λαμβάνοντας υπόψη την απάντηση της

² Ως λόγος μη ολοκλήρωσεως του ελέγχου προβάλλεται το γεγονός ότι η υπόθεση παραδόθηκε την 3^η-2-2016 στην επιτροπή που συγκροτήθηκε για την παραλαβή και παράδοση των υποθέσεων του Σ.Δ.Ο.Ε. στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης 1 της υποπαραγράφου Δ7 της παραγράφου Δ' του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015.

³ Με το οποίο ζητούσε να ενημερωθεί για τις διατάξεις βάσει των οποίων εστάλη ο φάκελος στο ΣΔΟΕ.

⁴ Κατά την οποία «οι συγκεκριμένες καταγγελίες άπτονται βασικών προϋποθέσεων αναγνώρισης και εκκαθάρισης των πληρωμών του Δικαιούχου» και, βάσει του άρθρου 37 ΚΠΔ (υποχρέωση των δημοσίων υπαλλήλων να ανακοινώνουν αξιόποινες πράξεις τις οποίες πληροφορήθηκαν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους), «στις περιπτώσεις που αφορούν ενδεχόμενη εικονικότητα συναλλαγών και απαιτείται περαιτέρω έρευνα, ο φάκελος με όλα τα δικαιολογητικά αποστέλλεται στις αρμόδιες – σύμφωνα με το νόμο – υπηρεσίες του ΣΔΟΕ για τις δικές τους ενέργειες».

περιφερειακής υπηρεσίας του ΣΔΟΕ, παρακαλούμε για σχετική νομική γνώμη κατά πόσο νομιμοποιείται η υπηρεσία να προχωρήσει σε εξέταση των αιτημάτων του επενδυτή (αίτημα τροποποίησης, 2^{ης} πληρωμής, κλπ.) και εκκαθάρισης πληρωμής ή πρέπει να προβεί σε άλλες ενέργειες και ποιές».

ΕΝΩΣΙΑΚΟ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

4. Σύμφωνα με την διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 71 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου, της 20ής Σεπτεμβρίου 2005, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ): «1. ... μια δαπάνη είναι επιλέξιμη για συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ, εάν η σχετική ενίσχυση καταβάλλεται πράγματι από τον οργανισμό πληρωμών μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2007 και 31 Δεκεμβρίου 2015 ...».

5. Στις διατάξεις των άρθρων 4 παρ. 8, 24 παρ. 6 και 26 παρ. 1 εδ. α' του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 65/2011 της Επιτροπής της 27ης Ιανουαρίου 2011 «για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου όσον αφορά την εφαρμογή διαδικασιών ελέγχου καθώς και την πολλαπλή συμμόρφωση σε σχέση με μέτρα στήριξης της αγροτικής ανάπτυξης», ορίζονται τα ακόλουθα: «Με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων, δεν πραγματοποιούνται πληρωμές σε δικαιούχους για τους οποίους έχει αποδειχθεί ότι δημιούργησαν τεχνητά τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την καταβολή τέτοιων ενισχύσεων, με στόχο να αποκομίσουν οφέλη αντίθετα με τους στόχους του καθεστώτος στήριξης» (άρθρο 4 παρ. 8). «Για τις πληρωμές που πραγματοποιούν οι δικαιούχοι τηρούνται τιμολόγια και δικαιολογητικά με τα οποία αποδεικνύεται η πληρωμή ...» (άρθρο 24 παρ. 6) και «Οι αιτήσεις πληρωμής που υποβλήθηκαν από τον δικαιούχο συνοδεύονται από λογιστικά ή άλλα έγγραφα, συμπεριλαμβανομένου, εφόσον είναι αναγκαίο, ελέγχου της ακρίβειας των στοιχείων της αίτησης πληρωμής με βάση δεδομένα ή εμπορικά έγγραφα που κατέχουν τρίτα μέρη ...» (άρθρο 26 παρ. 1 εδ. α').

6. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 807/2014 της Επιτροπής της 11ης Μαρτίου 2014 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και για τη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων» :

«1. Οι δαπάνες που αφορούν νομικές δεσμεύσεις προς δικαιούχους, οι οποίες αναλήφθηκαν κατά την περίοδο προγραμματισμού 2007-2013 στο πλαίσιο των μέτρων που αναφέρονται στ[ο] άρθρ[ο] 52 ... του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 [στο στοιχείο α iii) του οποίου προβλέπεται η ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων], είναι επιλέξιμες για συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 για τις πληρωμές που θα πραγματοποιηθούν: α) μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 2014 και 31ης Δεκεμβρίου 2015, εφόσον η χρηματοδότηση για το συγκεκριμένο μέτρο του αντίστοιχου προγράμματος που εγκρίθηκε δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 έχει ήδη εξαντληθεί· β) μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2015.

2. Οι δαπάνες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι επιλέξιμες για συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, υπό τους ακόλουθους όρους: α) οι δαπάνες αυτές προβλέπονται στο αντίστοιχο πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020».

7. Στο ΠΑΑ 2014-2020 (σελ. 1181), το οποίο εγκρίθηκε με την Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμό C (2015) 9170 final/11-12-2015, ορίζεται ότι «μεταφέρονται ως ανειλημμένες υποχρεώσεις τα έργα για τα οποία έχει υποβληθεί τουλάχιστον ένα αίτημα πληρωμής, εντός της περιόδου επιλεξιμότητας του ΠΑΑ 2007-2013». Επίσης, στη σελ. 1184 του ΠΑΑ, στον πίνακα 19.1-3 : Ανειλημμένες υποχρεώσεις που καλύπτονται από το Μ 06 «Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων», στο οποίο υπάγεται και η ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων, προβλέπεται καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης των πληρωμών των ανειλημμένων υποχρεώσεων η 31^η-12-2017.

8. Με την παράγραφο 2 της Απόφασης 4373/7-6-2016 του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων (ΑΔΑ: ΨΕΙΚ4653ΠΓ-736), αποφασίσθηκε η συνέχιση των πράξεων του Μέτρου 313 του ΠΑΑ 2007-2013 στο Μέτρο 6.4. του ΠΑΑ 2014-2020. Μεταξύ των πράξεων αυτών, περιλαμβάνεται και η παρούσα επένδυση (αριθ. 123 στον σχετικό πίνακα που συνοδεύει την εν λόγω απόφαση). Περαιτέρω στην παράγραφο 5 ορίσθηκε, ότι «η καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των ανωτέρω συνεχιζόμενων πράξεων είναι η 30/12/2016, σύμφωνα με το εγκεκριμένο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020».

ΓΧ

9. Η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του κανονισμού 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, «σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων» ορίζει τα εξής :

«2. Παρατυπία συνιστά κάθε παράβαση διάταξης του κοινοτικού δικαίου που προκύπτει από πράξη ή παράλειψη ενός οικονομικού φορέα, με πραγματικό ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα να ζημιωθεί ο γενικός προϋπολογισμός των Κοινοτήτων ή προϋπολογισμός διαχειριζόμενος από τις Κοινότητες, είτε με τη μείωση ή ματαίωση εσόδων που προέρχονται από ίδιους πόρους που εισπράττονται απευθείας για λογαριασμό της Κοινότητας, είτε με αδικαιολόγητη δαπάνη»⁵.

10. Οι διατάξεις του άρθρου 4 του ιδίου κανονισμού έχουν ως εξής:

«1. Κάθε παρατυπία συνεπάγεται, κατά γενικό κανόνα, την αφαίρεση του αδικαιολογήτως αποκτηθέντος οφέλους:

– με την υποχρέωση καταβολής των οφειλομένων ή επιστροφής των αδικαιολογήτως εισπραχθέντων ποσών,

– με την ολική ή μερική κατάπτωση της εγγύησης που έχει συσταθεί για την υποστήριξη της αίτησης παρασχεθέντος οφέλους ή για την είσπραξη προκαταβολής.

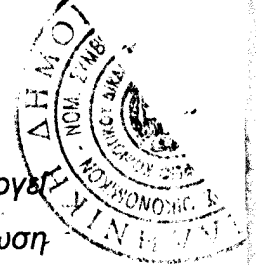
2. Η εφαρμογή των μέτρων της παραγράφου 1 περιορίζεται στην αφαίρεση του εξασφαλισθέντος οφέλους προσαυξημένου, εφόσον προβλέπεται, με τόκους που δύνανται να καθοριστούν κατ' αποκοπήν.

3. Οι πράξεις οι οποίες αποδεδειγμένως αποσκοπούν στην εξασφάλιση οφέλους αντίθετου προς τους στόχους των εκάστοτε εφαρμοστέων διατάξεων του κοινοτικού δικαίου, με την τεχνητή δημιουργία των προϋποθέσεων κτήσης αυτού του οφέλους, έχουν ως συνέπεια, ανάλογα με την περίπτωση, είτε τη μη εξασφάλιση είτε την αφαίρεση του οφέλους.

4. Τα μέτρα του παρόντος άρθρου δεν θεωρούνται κυρώσεις».

11. Εξάλλου, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 3 του Ν. 3614/2007 (Α' 267/3-12-2007) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007-2013» η Διαχειριστική Αρχή έχει, μεταξύ άλλων τις εξής αρμοδιότητες : «(α) επιλέγει τις προς χρηματοδότηση πράξεις σύμφωνα με τα κριτήρια που εφαρμόζονται στο εκάστοτε επιχειρησιακό πρόγραμμα και διασφαλίζει τη συμμόρφωσή τους με τους ισχύοντες κοινοτικούς

⁵ Βλ. όμοιο ορισμό και στο άρθρο 1 του Ν. 3614/2007 (ΦΕΚ 267Α'/3-12-2007) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007-2013».

και εθνικούς κανόνες, καθ' όλη την περίοδο υλοποίησης τους, (β) διενεργεί επαληθεύσεις κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 8 ... (ιζ) προβαίνει στην ακύρωση μέρους ή του συνόλου της κοινοτικής συνεισφοράς της πράξης η οποία επιβάλλεται βάσει των αποτελεσμάτων επαλήθευσης ή ελέγχου, (ιη) διαβιβάζει την απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης στον αρμόδιο διατάκτη, για την έκδοση απόφασης ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, τα οποία διαπιστώνονται βάσει των επαληθεύσεων που διενεργεί».

12. Περαιτέρω, στις διατάξεις του άρθρου 26 του ίδιου νόμου, ορίζονται τα εξής :

«2. Οι δημοσιονομικές διορθώσεις συνίστανται στη μείωση ή ακύρωση μέρους ή του συνόλου της κοινοτικής ή και εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα επιχειρησιακά προγράμματα της περιόδου 2007-2013 και είναι ανάλογες της παράβασης που διαπιστώνεται. Στις περιπτώσεις που η οικονομική επίπτωση μιας παράβασης δεν είναι δυνατόν να ποσοτικοποιηθεί, επιβάλλεται κατ' αποκοπή δημοσιονομική διόρθωση ...

3. Πέραν της ως άνω δημοσιονομικής διόρθωσης, στις περιπτώσεις που διαπιστωθεί αχρεωστήτως καταβληθείσα δαπάνη η σχετική δαπάνη καταλογίζεται στον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία με ευθύνη του διατάκτη της σχετικής δαπάνης αρμόδιου Υπουργού ή Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας ή Νομάρχη. Στις περιπτώσεις που διαπιστώνονται ευθύνες οργάνων της διοίκησης εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις. Ως αχρεώστητη καταβολή για την εφαρμογή του παρόντος νόμου θεωρείται κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία σύμφωνα με τους όρους της σχετικής σύμβασης ή απόφασης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης».

13. Στις διατάξεις των άρθρων 15,18,19 και 20 της κ.υ.α. 4424/2010 (Β' 772/3-6-2010) «Καθεστώς Ενισχύσεων της Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013 για τον Άξονα 3 του Προγράμματος "Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2007-2013" (ΠΑΑ)» ορίζονται τα εξής :

Άρθρο 15 «1. Ο δικαιούχος οφείλει να εκτελέσει την επένδυση σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στην απόφαση έγκρισης του επενδυτικού του σχεδίου και μέσα στα χρονικά περιθώρια που προσδιορίζονται σε αυτήν.

2. Πέραν της παραπάνω βασικής υποχρέωσης ο δικαιούχος υποχρεούται παράλληλα: α) Να υποβάλλει στον Φορέα Εφαρμογής ή σε φορέα που θα ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με την 1η αίτηση πληρωμής, τις απαιτούμενες άδειες και εγκρίσεις (οικοδομική άδεια,

ΓΧ

εγκεκριμένα από την αρμόδια Πολεοδομία σχέδια, κλ.π.) για την υλοποίηση του έργου ...

γ) Να τηρεί τα κατάλληλα παραστατικά προκειμένου να μπορεί να επαληθευτεί η ύπαρξη και η ακρίβεια των πληρωμών, να αποδέχεται τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιαδήποτε παραστατικά ζητηθούν και να παρέχει πρόσβαση στα λογιστικά του βιβλία από τα αρμόδια εντεταλμένα όργανα του Κράτους και της Ε.Ε..»

14. Άρθρο 18 «1. Η παρακολούθηση της υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων γίνεται από τον Φορέα Εφαρμογής με την συνδρομή Υποστηρικτικών Μηχανισμών στα πλαίσια της Τεχνικής Βοήθειας του ΠΑΑ, εγκατεστημένων σε περιφερειακό επίπεδο με δυνατότητα παρουσίας σε κάθε Νομό για τη στήριξη του πληθυσμού σε τοπικό επίπεδο. Η παρακολούθηση αφορά στο εγκεκριμένο φυσικό και οικονομικό αντικείμενο και για το σκοπό αυτό συγκροτούνται Επιτροπές Παρακολούθησης Πράξεων με απόφαση των διοικητικών οργάνων των Υποστηρικτικών Μηχανισμών. Έργο των Επιτροπών είναι η πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των επενδύσεων σύμφωνα με τις συμβατικές υποχρεώσεις των δικαιούχων ...

2. Η πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου σύμφωνα με τις συμβατικές υποχρεώσεις των δικαιούχων περιλαμβάνει τον καθολικό διοικητικό έλεγχο των υποβαλλόμενων παραστατικών δαπανών και τουλάχιστον μία επιτόπια μετάβαση στην έδρα της επένδυσης ...

3. Ο Φορέας Εφαρμογής προβαίνει στην αναγνώριση και εκκαθάριση της δαπάνης για την καταβολή της οικονομικής ενίσχυσης στον δικαιούχο και προωθεί φάκελο στον Οργανισμό Πληρωμών (ΟΠΕΚΕΠΕ), σύμφωνα με τα οριζόμενα σε σχετική εγκύκλιο του Οργανισμού Πληρωμών ...». (Ανάλογες είναι και οι διατάξεις των παραγράφων 1-3 του άρθρου 3 της ΥΑ 5360/2010(Β' 1055/12-7-2010), «Λεπτομέρειες εφαρμογής της Κοινής Υπουργικής Απόφασης 4424/721/2.06.2010 κλπ»).

15. Άρθρο 19 «1. Η οικονομική ενίσχυση για κάθε οριστικά ενταγμένο επενδυτικό σχέδιο καταβάλλεται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ στον δικαιούχο σε δόσεις όπως προσδιορίζεται στην απόφαση έγκρισης του έργου, απολογιστικά και ανάλογα με την πρόοδο υλοποίησης του ...

2. Η πρώτη αίτηση πληρωμής υποβάλλεται από τον δικαιούχο στον Φορέα Εφαρμογής ή σε άλλο φορέα που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής

Ανάπτυξης και Τροφίμων, μετά την πραγματοποίηση δαπανών, για εγκεκριμένες εργασίες τουλάχιστον ίσες με το 20% των επιλέξιμων δαπανών...

4. Η πληρωμή υπολογίζεται με βάση τις δαπάνες που κρίνονται επιλέξιμες...

5. Για την καταβολή του κάθε τμήματος της ενίσχυσης, ο δικαιούχος υποβάλλει στον Φορέα Εφαρμογής ή σε άλλο φορέα που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Εφόσον διαπιστωθεί, κατά την εξέταση της αίτησης πληρωμής, ότι ο δικαιούχος έχει υποβάλει ψευδή στοιχεία εκ προθέσεως, η πράξη αποκλείεται από την ενίσχυση του ΕΓΤΑΑ και αν έχουν καταβληθεί ποσά, αυτά ανακτώνται. Επιπλέον, ο δικαιούχος αποκλείεται από την παροχή ενίσχυσης στο πλαίσιο του ίδιου μέτρου για το αντίστοιχο και το επόμενο έτος του ΕΓΤΑΑ ...». (Ανάλογη είναι και η διάταξη της παραγράφου 10 του άρθρου 4 της ΥΑ 5360/2010(Β' 1055 /12-7-2010) «Λεπτομέρειες εφαρμογής της Κοινής Υπουργικής Απόφασης 4424/721/2.06.2010 κλπ.»).

16. Άρθρο 20...«Γ. Σε περιπτώσεις σοβαρών ενδείξεων για την ύπαρξη παραβάσεων εθνικού ή κοινοτικού δικαίου, η ΕΥΔ ΠΑΑ προβαίνει στη διενέργεια έκτακτου επιτόπιου ελέγχου και όπου απαιτείται ζητείται από τον Οργανισμό Πληρωμών (ΟΠΕΚΕΠΕ) η αναστολή χρηματοδότησης της πράξης.

Δ. Εκτός των ανωτέρω, έλεγχοι διενεργούνται στους δικαιούχους των έργων από τον Οργανισμό Πληρωμών (ΟΠΕΚΕΠΕ) και από εντεταλμένα κοινοτικά όργανα.

Ε. Οι δικαιούχοι, εφόσον επιλεγούν για έλεγχο, θα πρέπει να υποβάλλουν κάθε παραστατικό στοιχείο που απαιτείται για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων, σχετικά με την τήρηση των υποχρεώσεων τους.

Η παράλειψη υποβολής των παραπάνω στοιχείων από τον δικαιούχο ή η ανακριβής δήλωση στοιχείων αποτελεί λόγο αθέτησης των όρων και προϋποθέσεων χορήγησης της ενίσχυσης, όπως καθορίζονται από τους ισχύοντες οδηγούς υλοποίησης πράξεων ενίσχυσης (οδηγούς εφαρμογής) και τις σχετικές αποφάσεις έγκρισης των επιμέρους επενδυτικών σχεδίων.

ΣΤ. Στις περιπτώσεις που από τη διενέργεια των ελέγχων προκύπτουν παρατυπίες που επισείουν την ακύρωση της χρηματοδότησης της πράξης, εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων.

Τα αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντα ποσά ενισχύσεων θα ανακτώνται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις. Οι κυρώσεις θα εξειδικεύονται

ΓΧ

κατά Μέτρο στους σχετικούς οδηγούς υλοποίησης πράξεων ενίσχυσης (οδηγούς εφαρμογής)».

17. Στις διατάξεις του άρθρου 3 της ΥΑ 5360/2010 (Β'1055/12-7-2010) «Λεπτομέρειες εφαρμογής της Κοινής Υπουργικής Απόφασης 4424/721/2.06.2010 Καθεστώτα Ενισχύσεων της Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013 για τον Άξονα 3 του Προγράμματος "Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2007-2013" (ΠΑΑ)» οι οποίες αφορούν την παρακολούθηση της υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων, ορίζονται τα εξής :

«... 4. Μετά την επιτόπια μετάβαση στο έργο, οι Επιτροπές Παρακολούθησης ελέγχουν τα δικαιολογητικά τα οποία προσκομίζουν οι δικαιούχοι ...

5. Οι διαπιστώσεις - παρατηρήσεις των Επιτροπών Παρακολούθησης μετά την επιτόπια μετάβαση και τον διοικητικό έλεγχο, αποτυπώνονται σε σχετικό πρακτικό προόδου εργασιών ...

Οι Επιτροπές διαβιβάζουν στον Φορέα Εφαρμογής ... τα πρακτικά προόδου εργασιών μαζί με φωτοαντίγραφα των παραστατικών ... συνοδευόμενα από Υπεύθυνη Δήλωση του δικαιούχου σύμφωνα με τον Ν. 2690/99, άρθρο 11, παρ. 2, όπου: α) αναφέρονται λεπτομερώς τα συνημμένα παραστατικά και β) βεβαιώνεται το ακριβές των στοιχείων τους καθώς και το γεγονός ότι είναι εξοφλημένα ... (Ανάλογη είναι και η διάταξη της παραγράφου δ' του άρθρου 3 της αριθ. πρωτ. 6996/17-05-2012 απόφασης έγκρισης του επενδυτικού σχεδίου] ... Τέλος, αν κατά την παρακολούθηση της υλοποίησης προκύψουν παρατυπίες οι οποίες επισείουν την αναστολή της χρηματοδότησης της πράξης, αυτές αποτυπώνονται στο πρακτικό προόδου εργασιών ώστε να εφαρμοστούν τα προβλεπόμενα στο σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων.

6. Τα πρακτικά των Επιτροπών Παρακολούθησης λαμβάνονται υπόψη από τον Φορέα Εφαρμογής μαζί με άλλα στοιχεία (πορίσματα ελέγχων, κλπ.), προκειμένου αυτός να προβεί στην αναγνώριση - εκκαθάριση της δαπάνης για την καταβολή της οικονομικής ενίσχυσης στον δικαιούχο σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται από τον Οργανισμό Πληρωμών (ΟΠΕΚΕΠΕ) ...

8. Η καταβολή της τελικής δόσης της οικονομικής ενίσχυσης ... γίνεται με την προϋπόθεση προσκόμισης από τον δικαιούχο των απαραίτητων αδειών που βεβαιώνουν την νόμιμη λειτουργία της επένδυσης (εφόσον αυτές απαιτούνται), ανεξάρτητα εάν η πιστοποίηση (διοικητικός και επιτόπου έλεγχος) των δαπανών

της τελικής αίτησης πληρωμής από την Επιτροπή Παρακολούθησης πραγματοποιήθηκε πριν την έκδοση τους ...

Η ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των έργων καθώς και η ετοιμότητα λειτουργίας τους βεβαιώνεται από τον Φορέα Εφαρμογής πριν την αποπληρωμή τους ...».

18. Ειδικότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 της ως άνω ΥΑ., οι οποίες καθορίζουν, μεταξύ άλλων, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά :

«.....5. Για την καταβολή της προβλεπόμενης οικονομικής ενίσχυσης στον δικαιούχο απαιτείται η πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των εργασιών από την αρμόδια Επιτροπή Παρακολούθησης σύμφωνα με το άρθρο 3 της παρούσας.

6. Ο δικαιούχος καταθέτει στην αρμόδια Επιτροπή Παρακολούθησης την αίτηση πληρωμής, κατάλογο των προσκομιζόμενων δικαιολογητικών και τα ακόλουθα δικαιολογητικά σε πρωτότυπο, κατά περίπτωση ανάλογα με το ενισχυόμενο έργο (ανάλογα με το εάν περιλαμβάνονται στην επένδυση εργασίες που απαιτούν την έκδοση τους): ...

γ) Νόμιμα παραστατικά δαπάνης όπως αυτά προβλέπονται από τον Κ.Β.Σ., τα οποία πρέπει να είναι εξοφλημένα, σε πρωτότυπα ...».

19. Περαιτέρω, στις διατάξεις του άρθρου 6 της ως άνω ΥΑ., οι οποίες καθορίζουν τις προϋποθέσεις ανάκλησης της απόφασης έγκρισης του επενδυτικού σχεδίου, προβλέπονται τα εξής :

«1. Η διαδικασία ανάκλησης της απόφασης έγκρισης πράξης εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις : ...

η. Σε κάθε περίπτωση αθέτησης των όρων της ατομικής απόφασης έγκρισης του δικαιούχου εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 5 της παρούσας.

ι. Στην περίπτωση δήλωσης ψευδών ή ανακριβών στοιχείων εκ προθέσεως προκειμένου να τύχουν των ενισχύσεων του καθεστώτος της ΚΥΑ 4424/721/2.06.2010, οι δικαιούχοι απεντάσσονται από το καθεστώς (ανάκληση ατομικής απόφασης έγκρισης πράξης), η δημόσια οικονομική ενίσχυση που τυχόν τους έχει καταβληθεί ανακτάται στο σύνολο της ως αχρεωστήτως καταβληθείσα σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, και αποκλείονται για διάστημα δύο (2) ετών, από κάθε μορφής ενισχύσεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ.

ΓΧ

2. Η ανάκληση των αποφάσεων έγκρισης γίνεται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή άλλου εξουσιοδοτημένου από αυτόν οργάνου κατόπιν εισήγησης του Φορέα Εφαρμογής. Τα ποσά της ενίσχυσης που τυχόν έχουν καταβληθεί, ανακτώνται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, ενώ ενημερώνεται ταυτόχρονα η ΕΥΔ ΠΑΑ και ο Οργανισμός Πληρωμών. Με την ίδια ή όμοια απόφαση πραγματοποιείται και η επιβολή των κυρώσεων για την περίπτωση αποκλεισμού του δικαιούχου λόγω υποβολής ψευδών στοιχείων εκ προθέσεως στην αίτηση πληρωμής σύμφωνα με το άρθρο 4, παρ. 10 της παρούσας». (Ανάλογες είναι και οι διατάξεις των παραγράφων ε' και ζ' του άρθρου 6, καθώς και οι διατάξεις της παραγράφου α' στοιχεία viii και x και της παραγράφου β' του άρθρου 8 της αριθ. πρωτ. 6996/17-05-2012 απόφαση έγκρισης του επενδυτικού σχεδίου.)

20. Σύμφωνα με το άρθρο 1 α.6 της 6996/17-05-2012 απόφασης, η έγκριση αφορά επενδυτικό σχέδιο με τον τίτλο : «*Ίδρυση Ενοικιαζόμενων δωματίων 4 κλειδιών "Μ" με το εστιατόριο "Α", από τον Χ. Σ., στο Δ.Δ. Β. του Δήμου Α.*».

21. Σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου β του ίδιου άρθρου, «για να τύχει της σχετικής οικονομικής στήριξης ο δικαιούχος αναλαμβάνει να πραγματοποιήσει το επενδυτικό σχέδιο σε όρους φυσικού και οικονομικού αντικειμένου σύμφωνα με τα αποτελέσματα της γνωμοδοτικής επιτροπής όπως αυτό του γνωστοποιήθηκε με το έγγραφο κατ' αρχήν έγκρισης και έγινε αποδεκτό με τη δήλωση αποδοχής ...».

22. Περαιτέρω, όσον αφορά τους όρους καταβολής της οικονομικής ενίσχυσης, στη διάταξη του άρθρου 3α της ανωτέρω απόφασης έγκρισης, ορίζεται ότι το ποσό της τελικής πληρωμής της οικονομικής ενίσχυσης «... καταβάλλεται στον δικαιούχο μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης και με την προϋπόθεση προσκόμισης από τον δικαιούχο των απαραίτητων αδειών που βεβαιώνουν την νόμιμη λειτουργία της επένδυσης ... Η ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου καθώς και η ετοιμότητα λειτουργίας του βεβαιώνεται από την ΕΥΕ ΠΑΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ πριν την αποπληρωμή του ...».

23. Εν συνεχεία, στις διατάξεις των παραγράφων β, γ, και ε του άρθρου 3, ορίζεται ότι :

β. «... Στις περιπτώσεις λήψης προκαταβολής, το πρώτο αίτημα πληρωμής κατατίθεται από τον δικαιούχο όταν έχει υλοποιηθεί εγκεκριμένο φυσικό και

οικονομικό αντικείμενο σε όρους δημόσιας δαπάνης, τουλάχιστον ίσο με το ποσό της προκαταβολής ...

γ. Για την είσπραξη της προβλεπόμενης οικονομικής ενίσχυση από τον δικαιούχο απαιτείται η πιστοποίηση της ορθής εκτέλεσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου σύμφωνα με τις συμβατικές υποχρεώσεις του και η αναγνώριση – εκκαθάριση της δαπάνης από ΕΥΕ ΠΑΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ σύμφωνα με την διαδικασία που καθορίζεται από τον Οργανισμό Πληρωμών (ΟΠΕΚΕΠΕ) σε σχετική εγκύκλιό του ...

ε. Η πληρωμή υπολογίζεται με βάση τις δαπάνες που κρίνονται επιλέξιμες».

24. Περαιτέρω, όσον αφορά τις υποχρεώσεις των δικαιούχων και τις προβλεπόμενες κυρώσεις, στις διατάξεις των παραγράφων α και β του άρθρου 6 της εν λόγω εγκριτικής απόφασης, ορίζονται τα εξής :

«α. Ο δικαιούχος οφείλει να εκτελέσει την επένδυση σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στην παρούσα απόφαση έγκρισης του επενδυτικού του σχεδίου και μέσα στα χρονικά περιθώρια που προσδιορίζονται σε αυτήν.

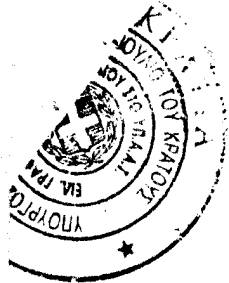
β. Πέραν της παραπάνω βασικής υποχρέωσης ο δικαιούχος υποχρεούται παράλληλα :

- Να υποβάλλει στην ΕΥΕ ΠΑΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ με την 1^η αίτηση πληρωμής, τις απαιτούμενες άδειες και εγκρίσεις ... για τη υλοποίηση του έργου ...
- Να τηρεί τα κατάλληλα παραστατικά προκειμένου να μπορεί να επαληθευτεί η ύπαρξη και η ακρίβεια των πληρωμών, να αποδέχεται τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιαδήποτε παραστατικά ζητηθούν και να παρέχει πρόσβαση στα λογιστικά του βιβλία από τα αρμόδια εντεταλμένα όργανα του Κράτους και της Ε.Ε. ...
- Να τηρεί πλήρη φάκελο του έργου στον οποίο να περιέχονται : ...
 - οι βεβαιώσεις και άδειες λειτουργίας ...
 - τα πρωτότυπα εξοφληθέντα παραστατικά των δαπανών ...
- Να τηρεί τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από τον Κ.Β.Σ. και το Ε.Γ.Λ.Σ. [: Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο] σχετικά με την τήρηση βιβλίων και στοιχείων σε μορφή ανάλογη με την κατά περίπτωση ισχύουσα φορολογική νομοθεσία...».

25. Στην τελική διάταξη του άρθρου 10 της εν λόγω εγκριτικής απόφασης, ορίζεται ότι αυτή «κατά τα λοιπά διέπεται από τους γενικού όρους της ΚΥΑ

ΓΧ

4424/Αρ. Πρωτ. 721/2-6-2010 και της 5360/2-7-2010 Απόφασης Λεπτομερειών, όπως ισχύουν κάθε φορά».

26. Στη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 30 του ν. 3296/2004(ΦΕΚ Α' 253/14-12-2004) «Φορολογία εισοδήματος, φορολογικοί έλεγχοι, ΚΒΣ, ΦΠΑ, επενδύσεις, τέλη χαρτοσήμου κλπ.», σε συνδυασμό με το ν. 4336/2015, (Α' 94/14-8-2015) που αναφέρεται ειδικότερα στις αρμοδιότητες του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.), (σε συνδυασμό με την διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 88 ν. 3842/2010, Α' 58/23-4-2010), ορίζεται ότι κύριο έργο του Σ.Δ.Ο.Ε. είναι, μεταξύ άλλων, «... ο έλεγχος της ορθής εφαρμογής των διατάξεων που σχετίζονται με τις εθνικές και κοινοτικές επιδοτήσεις και επιχορηγήσεις ...» και ειδικότερα :«α. Η έρευνα, ο εντοπισμός και η καταστολή οικονομικών παραβάσεων ιδιαίτερης βαρύτητας και σημασίας, όπως ... οι απάτες και παρατυπίες, οι παραβάσεις που σχετίζονται με ... επιδοτήσεις και επιχορηγήσεις ... και γενικά οι οικονομικές απάτες σε βάρος των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανεξάρτητα από τον τόπο τέλεσης».

27. Περαιτέρω, στη διάταξη της παραγράφου 1ε υποπαραγράφος Δ.7 της παραγράφου Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015, ορίζεται ότι : «1.α. Από 30.10.2015, όλες οι αρμοδιότητες και καθήκοντα που άπτονται φορολογικών και τελωνειακών υποθέσεων, μεταφέρονται, από την Ειδική Γραμματεία του Σ.Δ.Ο.Ε., στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.) του Υπουργείου Οικονομικών ... στ. Όπου στις κείμενες διατάξεις αναφέρεται Ειδική Γραμματεία Σ.Δ.Ο.Ε. ή Σ.Δ.Ο.Ε. ή οι υπηρεσίες αυτής νοούνται, από της ισχύος του παρόντος, οι Υπηρεσίες της Γ.Γ.Δ.Ε., που ασκούν τις μεταφερόμενες με τις διατάξεις της παρούσας υποπαραγράφου ως άνω αρμοδιότητες», ενώ κατά την διάταξη του άρθρου 10 του εν λόγω νόμου, η ισχύς του αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά σε επί μέρους διατάξεις.

28. Σύμφωνα με την διάταξη της παραγράφου 6 του άρθρου 6 του ν. 3086/2002 (Α' 324/23-12-2002) Οργανισμός Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και κατάσταση των Λειτουργών και των Υπαλλήλων του, «τα ερωτήματα της Διοίκησης πρέπει να διαλαμβάνουν πλήρη εξιστόρηση των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης και προσδιορισμό των προβληματισμών της, για την έννοια και το περιεχόμενο συγκεκριμένων διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας,

των οποίων ζητείται η ερμηνεία από το Ν.Σ.Κ., προκειμένου να τις εφαρμόσει στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της».

Η ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ Δ.Ε.Ε

29. Από πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, προκύπτει ότι «οι πολίτες δεν μπορούν να επικαλούνται το δίκαιο της Ένωσης καταχρηστικά ή καταστρατηγώντας το» και ότι «η εφαρμογή κανονιστικής ρυθμίσεως της Ένωσης δεν μπορεί να επεκτείνεται μέχρι σημείου που να καλύπτει την καταχρηστική πρακτική των επιχειρήσεων, δηλαδή τις πράξεις που δεν διενεργούνται εντός του πλαισίου φυσιολογικών εμπορικών πράξεων, αλλά με μοναδικό σκοπό την καταχρηστική εκμετάλλευση των πλεονεκτημάτων που προβλέπει το δίκαιο της Ένωσης» (απόφαση της 13ης Μαρτίου 2014, C-155/13, *Società Italiana Commercio e Servizi srl (SICES)*, ECLI:EU:C:2014:145, σκέψεις 29-30, απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2000, C-110/99, *Emsland-Stärke*, ECLI:EU:C:2000:695, σκέψη 51, απόφαση της 21ης Φεβρουαρίου 2006, C-255/02, *Halifax*, ECLI:EU:C:2006:121, σκέψεις 68-69, απόφαση της 11ης Ιανουαρίου 2007, C-279/05, *Vonk Dairy Products BV*, ECLI:EU:C:2007:18, σκέψη 31, απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2013, C-434/12 *Slancheva sila EOOD*, ECLI:EU:C:2013:546, σκέψη 27, και την παρατιθέμενη σε όλες τις ανωτέρω σκέψεις νομολογία).

30. Ειδικότερα, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) έχει αποφανθεί ότι, «στις περιπτώσεις αυτές, προκειμένου να αποδειχθεί ότι ο δυνητικός λήπτης της ενίσχυσης εφαρμόζει πρακτική η οποία συνιστά κατάχρηση δικαιώματος, απαιτείται, αφενός, η συνδρομή ενός συνόλου αντικειμενικών περιστάσεων από τις οποίες να προκύπτει ότι, παρά την τυπική τήρηση των προϋποθέσεων που θέτει η εφαρμοστέα ρύθμιση, δεν έχει επιτευχθεί ο επιδιωκόμενος με τη ρύθμιση αυτή σκοπός και, αφετέρου, η ύπαρξη ενός υποκειμενικού στοιχείου, το οποίο συνίσταται στη βούληση του ενδιαφερομένου να αποκομίσει όφελος από τη ρύθμιση της Ένωσης δημιουργώντας τεχνητά τις προϋποθέσεις που είναι αναγκαίες προκειμένου να αποκομίσει το όφελος αυτό» (βλ. τις ανωτέρω αποφάσεις C-434/12, σκέψη 29, C-110/99, σκέψεις 52-54, C-255/02, σκέψεις 74-75 και 86, C-279/05, σκέψεις 32-33 και 59, C-155/13, σκέψεις 31-33 και την απόφαση της 21ης Ιουλίου 2005, C-515/03, *Eichsfelder Schlachtbetrieb*, ECLI:EU:C:2005:491, σκέψη 39 και την παρατιθέμενη στις ανωτέρω σκέψεις νομολογία).

ΓΧ

31. Κατά το Δικαστήριο, για την συνδρομή του υποκειμενικού στοιχείου, απαιτείται «να προκύπτει ότι κύριος σκοπός των επίμαχων πράξεων είναι να αποκομίσει ο ενδιαφερόμενος όφελος χωρίς νόμιμη αιτία». Αντιθέτως, «η απαγόρευση καταχρηστικών πρακτικών δεν ασκεί επιρροή οσάκις οι επίμαχες πράξεις μπορούν να έχουν άλλη δικαιολόγηση πλην της απλής εξασφάλισης πλεονεκτήματος» (C-155/13, σκέψη 33, C-434/12, σκέψη 42 και C-255/02, σκέψη 75).

32. Περαιτέρω, η συνδρομή του υποκειμενικού στοιχείου μπορεί να αποδεικνύεται, μεταξύ άλλων, με την προσκόμιση αποδείξεως περί συμπαιγνίας μεταξύ του δικαιούχου και όσων έχουν συναλλαγεί μαζί του προκειμένου να του χορηγηθεί η ενίσχυση (C-434/12, σκέψη 41, C-279/05, σκέψη 33, C-110/99, σκέψη 53).

33. Για την εκτίμηση αυτή, λαμβάνεται υπόψη ο αμιγώς τεχνητός χαρακτήρας των πράξεων του δικαιούχου. Μεταξύ των στοιχείων βάσει των οποίων μπορεί να αποδειχθεί ο τεχνητός χαρακτήρας των πράξεων συγκαταλέγεται, το γεγονός ότι ο δικαιούχος δεν έχει αναλάβει οποιονδήποτε εμπορικό κίνδυνο. Επίσης, λαμβάνονται υπόψη και οι δεσμοί νομικής, οικονομικής και/ή προσωπικής φύσεως μεταξύ των εμπλεκόμενων επιχειρηματιών (C-155/13, σκέψεις 33 και 39, C-110/99, σκέψη 59, C-255/02, σκέψη 81, C-434/12, σκέψη 40).

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, καθώς και από τα προεκτεθέντα πορίσματα της νομολογίας του Δ.Ε.Ε., προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα :

34. Από την διάταξη της παραγράφου 6 του άρθρου 6 του ν. 3086/2002 (Οργανισμός Νομικού Συμβουλίου του Κράτους), συνάγεται ότι αντικείμενο της γνωμοδοτικής αρμοδιότητας του Ν.Σ.Κ, είναι η ερμηνεία συγκεκριμένων διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, ώστε η Διοίκηση, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και, αφού με την εκδιδόμενη γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ., έχουν εκλείψει οι προβληματισμοί της περί της έννοιας των διατάξεων αυτών, να τις εφαρμόσει με βάση το πραγματικό της κρινόμενης από αυτήν υπόθεσης. Αντιθέτως, στη γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Ν.Σ.Κ. δεν ανήκει η ουσιαστική εκτίμηση και αξιολόγηση των τιθέμενων υπόψη του πραγματικών περιστατικών. Επιπλέον, η απάντηση σε απορίες περί του πρακτέου σε συγκεκριμένη υπόθεση που αντιμετωπίζει η Διοίκηση, θα αποτελούσε νομικώς ανεπίτρεπτη

υποκατάσταση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στα καθήκοντα της Διοίκησης (Γνωμοδοτήσεις Ν.Σ.Κ. 408/2012, 140/2010, 524/2006).

35. Δεδομένων των ανωτέρω, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, η γνωμοδότηση θα πρέπει να περιορισθεί στην ερμηνεία των κανόνων δικαίου που διέπουν τα νομικά ζητήματα που ανακύπτουν με βάση το ιστορικό που παρέχεται από την ερωτώσα Υπηρεσία.

36. Από την διατύπωση της διάταξης της παραγράφου 2 του άρθρου 30 του ν. 3296/2004 προκύπτει ότι οι παραβάσεις που σχετίζονται με επιδοτήσεις και επιχορηγήσεις και γενικά οι οικονομικές απάτες σε βάρος των συμφερόντων του Ελληνικού Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελούν αυτοτελή κατηγορία οικονομικών παραβάσεων ιδιαίτερης βαρύτητας και σημασίας, η έρευνα, ο εντοπισμός και η καταστολή των οποίων ανήκει και στην αρμοδιότητα του Σ.Δ.Ο.Ε.

37. Όμως, όπως προκύπτει από το έγγραφο του Σ.Δ.Ο.Ε. με αριθμό πρωτοκόλλου 907/05-04-2016 (βλ. ανωτέρω, παρ. 1), κατ' εφαρμογή της διάταξης της παραγράφου 1ε υποπαραγράφου Δ.7 της παραγράφου Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015, διεκόπη ο έλεγχος που είχε ήδη αρχίσει το Σ.Δ.Ο.Ε. και η υπόθεση ετέθη προς παράδοση στην Γ.Γ.Δ.Ε., ως εμπίπτουσα στις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του Σ.Δ.Ο.Ε. που άπτονται φορολογικών και τελωνειακών υποθέσεων (βλ. ανωτέρω, παρ. 1, σημ. 2).

38. Όπως έχει ήδη εκτεθεί ανωτέρω (βλ. ανωτέρω, παρ. 7-8), η καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των συνεχιζόμενων πράξεων εντός του ΠΑΑ 2014-2020 είναι η 30^η-12-2016 και η καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης των πληρωμών των ανειλημμένων υποχρεώσεων η 31^η-12-2017. Επομένως, η ερωτώσα υπηρεσία και οι συναρμόδιες για την υλοποίηση του Προγράμματος υπηρεσίες δεσμεύονται ως προς την τήρηση του ανωτέρω χρονοδιαγράμματος και υποχρεούνται στην διενέργεια όλων των προβλεπόμενων ενεργειών εντός του ανωτέρω χρονικού πλαισίου.

39. Κατά συνέπεια, ανεξαρτήτως της έκβασης του ελέγχου από τη Γ.Γ.Δ.Ε., η ερωτώσα υπηρεσία και οι συναρμόδιες για την υλοποίηση του Προγράμματος υπηρεσίες, δεν απαλλάσσονται της δικής τους ευθύνης, κατά το μέτρο της οποίας είναι υποχρεωμένες, στο πλαίσιο των κατ' ιδίαν αρμοδιοτήτων τους, να προβούν σε όλες τις προβλεπόμενες ενέργειες για την εμπρόθεσμη ολοκλήρωση του

Προγράμματος, ώστε να μην τεθεί σε κίνδυνο η επιλεξιμότητα των δαπανών στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020.

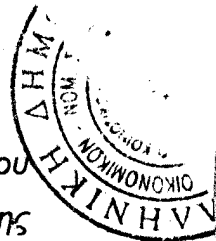
40. Επομένως, θα πρέπει να διεξαχθούν όλοι οι προβλεπόμενοι έλεγχοι και να εξετασθεί η συνδρομή της ύπαρξης των ιδίων κεφαλαίων για την ένταξη στο Πρόγραμμα, η τήρηση όλων των όρων της απόφασης έγκρισης, η ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, η νομιμότητα όλων των αδειών, δικαιολογητικών και παραστατικών που απαιτούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις του ενωσιακού και του εθνικού δικαίου (βλ. ανωτέρω, παρ. 5, 11-19, 21-25) και με τους κανόνες που έχουν τεθεί από την προεκτεθείσα νομολογία του Δ.Ε.Ε. (βλ. ανωτέρω, παρ. 29-33).

41. Από τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα των ανωτέρω ελέγχων, θα εξαρτηθεί κατά πόσον η ερωτώσα υπηρεσία θα προχωρήσει στην εξέταση των αιτημάτων του επενδυτή και της εκκαθάρισης πληρωμής ή θα ξεκινήσει διαδικασία απένταξης του επενδυτή από το Πρόγραμμα και καταλογισμού σε βάρος του των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

42. Σε περίπτωση δε, που κοινοποιηθεί εγκαίρως το πόρισμα του ελέγχου στην αρμόδια για την υλοποίηση του Προγράμματος υπηρεσία της Γ.Γ.Δ.Ε, αυτή θα το λάβει υπόψη της για τις ανωτέρω εκτιμήσεις/σταθμίσεις. Εάν, αντιθέτως, το πόρισμα του ελέγχου της κοινοποιηθεί μετά την ολοκλήρωση του Προγράμματος, από το περιεχόμενο και τις παραδοχές του θα εξαρτηθεί η απένταξη ή μη του επενδυτή από το Πρόγραμμα και, συνεπακόλουθα, ο καταλογισμός ή μη σε βάρος του των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

43. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα πορίσματα της νομολογία του Δ.Ε.Ε., θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 46 του κανονισμού 1698/2005, σκοπός του καθεστώτος στήριξης της αγροτικής ανάπτυξης από το ΕΓΤΑΑ είναι, μεταξύ άλλων, να δοθεί βοήθεια «για τη διαφοροποίηση των γεωργικών δραστηριοτήτων από μη γεωργικές δραστηριότητες και για την ανάπτυξη μη γεωργικών τομέων, για την προώθηση της απασχόλησης [...], καθώς και για την πραγματοποίηση επενδύσεων που θα καταστήσουν τις αγροτικές περιοχές ελκυστικότερες, ώστε να αντιστραφούν οι τάσεις προς την οικονομική και κοινωνική υποβάθμιση και την απερήμωση της υπαίθρου».

44. Εξάλλου, το άρθρο 52 του κανονισμού 1698/2005, βάσει του οποίου υποβλήθηκε η αίτηση ενίσχυσης για το επίμαχο επενδυτικό σχέδιο, αποσκοπεί στην ενθάρρυνση των τουριστικών δραστηριοτήτων, δηλαδή στην «ενίσχυση

επενδυτικών σχεδίων τα οποία αφορούν στη βελτίωση και οργάνωση του τουριστικού προϊόντος, την ενίσχυση της απασχόλησης, την αύξηση της επισκεψιμότητας των περιοχών παρέμβασης, την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου καθώς και την προβολή-προώθηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των περιοχών» (βλ. Π.Α.Α της Ελλάδος 2007-2013, σελ. 10).

45. Για τον έλεγχο τυχόν ύπαρξης καταχρηστικής πρακτικής εκ μέρους του επενδυτή, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη όλα τα πραγματικά περιστατικά και οι περιστάσεις της συγκεκριμένης υποθέσεως και να αξιολογηθούν με βάση τους κανόνες που τίθενται από την προεκτεθείσα νομολογία του Δ.Ε.Ε. (βλ. ανωτέρω, παρ. 29-33). Ειδικότερα όσον αφορά το αντικειμενικό στοιχείο, θα πρέπει να αξιολογηθούν οι αντικειμενικές περιστάσεις της συγκεκριμένης περίπτωσης από τις οποίες μπορεί να συναχθεί ότι δεν είναι δυνατή η επίτευξη των προεκτεθέντων σκοπών που επιδιώκει το εν λόγω καθεστώς στήριξης του ΕΓΤΑΑ, ενώ ως προς το υποκειμενικό στοιχείο, θα πρέπει να εκτιμηθούν αντικειμενικά αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία να μπορεί να συναχθεί ότι ο αιτών την καταβολή ενίσχυσης, δημιουργώντας τεχνητά τις απαιτούμενες για την καταβολή αυτή προϋποθέσεις, είχε ως μόνο σκοπό να αποκομίσει οφέλη αντίθετα προς τους στόχους της ενίσχυσης.

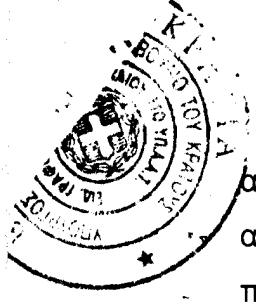
46. Κατά την αξιολόγηση αυτή, μπορεί να συνεκτιμηθεί, στο πλαίσιο του εύρους και του βάθους των προβλεπόμενων ελέγχων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της ερωτώσας υπηρεσίας και των συναρμοδίων υπηρεσιών, στοιχεία όπως το κατά πόσον οι πράξεις του αιτούντος την ενίσχυση στερούνται οικονομικής και εμπορικής δικαιολογήσεως, στοιχεία όπως η νομική, οικονομική ή και η προσωπική σχέση μεταξύ των εμπλεκόμενων προσώπων, ή η ύπαρξη συμπαιγνίας μεταξύ των προσώπων αυτών.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Σύμφωνα με όλα τα ανωτέρω εκτεθέντα, στο τεθέν ερώτημα προσήκει, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, η ακόλουθη απάντηση :

47. Ανεξάρτητα από την έκβαση του διεξαγόμενου ελέγχου από τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε), θα πρέπει να γίνουν όλοι οι προβλεπόμενοι έλεγχοι και να εξετασθεί, η τήρηση όλων των όρων της απόφασης έγκρισης, η ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, η συνδρομή της ύπαρξης των ιδίων κεφαλαίων για την ένταξη στο Πρόγραμμα και γενικά η νομιμότητα όλων των αδειών, δικαιολογητικών και παραστατικών που

ΓΧ

απαιτούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις του ενωσιακού και του εθνικού δικαίου (βλ. ανωτέρω, παρ. 5, 11-19, 21-25) και με τους κανόνες που έχουν τεθεί από την προεκτεθείσα νομολογία του Δ.Ε.Ε. (βλ. ανωτέρω, παρ. 29-33). Από τα συμπεράσματα των ανωτέρω ελέγχων, θα εξαρτηθεί κατά πόσον η εργασία υπηρεσία θα προχωρήσει στην εξέταση των αιτημάτων του επενδυτή και της εκκαθάρισης πληρωμής ή θα ξεκινήσει διαδικασία απένταξης του επενδυτή από το Πρόγραμμα και καταλογισμού σε βάρος του των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. Σε περίπτωση δε που κοινοποιηθεί εγκαίρως στην Υπηρεσία το πόρισμα του ελέγχου της Γ.Γ.Δ.Ε., αυτή θα το λάβει υπόψη της για τις ανωτέρω εκτιμήσεις. Εάν, αντιθέτως, το πόρισμα του ελέγχου της κοινοποιηθεί μετά την ολοκλήρωση του Προγράμματος, από το περιεχόμενο και τις παραδοχές του θα εξαρτηθεί η απένταξη ή μη του επενδυτή από το Πρόγραμμα και, συνεπακόλουθα, ο καταλογισμός ή μη σε βάρος του των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 25-10-2016

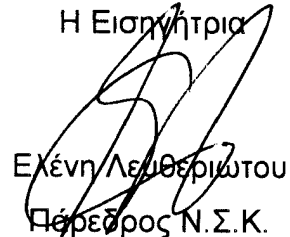
Ο Πρόεδρος του Τμήματος

Γ. Χαλκιάς

Ιωάννη-Κωνσταντίνος Χαλκιάς

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Ελένη Λεοντίου
Πρόεδρος Ν.Σ.Κ.